

YAD Youth Against Drugs ry

TOIMINTASUUNNITELMA 2022

YAD Youth Against Drugs ry

Keskustoimisto

Lutakonaukio 3
40100 Jyväskylä
yad@yad.fi
puh. 040 827 6250

Toiminnanjohtaja

Janne Paananen

janne.paananen@yad.fi
puh. 040 551 9067

www.yad.fi

Sisällysluettelo

1. YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY – TAUSTA JA TARKOITUS	3
2. TOIMINTAMUOTOJEN JÄSENTELY.....	3
3. PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2022.....	4
4. VAPAAEHTOISTIIMIT.....	4
4.1 INFOPISTE- JA FESTARITIIMI	4
4.2 KOKEMUSASIAANTUNTIJATIIMI	5
4.3 PAIKALLISTOIMINNAN TIIMI.....	6
4.4 VERKKOVAPAAEHTOISTYÖN TIIMI	6
5. TUKITOIMINTA	7
5.1 TUKITYÖLLISTÄMINEN.....	7
5.3 TUKILEIRI- JA RETKITOIMINTA	7
6. VIESTINTÄ.....	8
6.1 SISÄINEN VIESTINTÄ	8
6.2 ULKOINEN VIESTINTÄ JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN	8
6.3 MATERIAALIT JA AINEISTOT	9
6.4 VERKKOSIVUT JA SOSIAALINEN MEDIA	9
7. KEHITTÄMIS- JA ASIAANTUNTIJATOIMINTA.....	10
7.1 KEHITTÄMISPROJEKTIT	10
7.1.1 VIDA Vital information for drugs awareness	10
7.1.2 Hamppupelto	11
7.2 VERKOSTOYHTEISTYÖ, KOULUTUS- JA KONSULTAATIOTOIMINTA.....	11
7.3 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI.....	11
8. RESURSSIT	12
8.1 VAPAAEHTOISET	12
8.2 HALLITUS	12
8.3 TYÖNTEKIJÄT.....	12
8.4 TOIMINNAN RAHOITUS	13
8.4.1 Julkinen rahoitus	13
8.4.2 Myyntitoiminta ja varainhankinta.....	13

1. YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY – TAUSTA JA TARKOITUS

YAD Youth Against Drugs ry on perustettu vuonna 1988 toteuttamaan ehkäisevää huumetyötä erityisesti nuorten omia ideoita ja voimavaroja hyödyntäen. Alusta saakka tavoitteena on ollut tukea myös huumeista irti pyrkiviä ja tarjota heille toimintamahdollisuuksia.

YAD on vakiinnuttanut asemansa suomalaisen ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijaorganisaationa, nuoriso- ja päihdealan osaamisensa, nuorten vapaaehtoistoiminnan ja useiden kehittämisprojektien kautta.

Yhdistys toimii poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena toimijana, jonka päämääränä on ehkäistä huumeusaineiden käyttöä sekä vähentää niistä ja muista päihteistä aiheutuvia haittoja, nuorten vapaaehtoistoimintaa, toipuvien käyttäjien kokemosaaamista ja ammattilaisten asiantuntijatoimintaa yhdistäen. Ideologisen taustana on pyrkimys hyvään ja onnelliseen elämään, jonka toteutumista huumeiden käyttö tai päihderiippuvuus voivat estää.

Yhdistyksen rooli ja keskeiset tehtävät ehkäisevän päihde- ja huumetyön kentässä 2022:

- Luoda puitteita nuorten vapaaehtoistoiminnalle ja osallisuudelle ehkäisevässä huumetyössä.
- Toteuttaa ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijatoimintaa kehittämishankkeiden, koulutusten, konsultaation, verkkosivujen ja materiaalityönnön kautta.
- Tarjota vapaaehtoistyön mahdollisuuksia, tukitoimintaa sekä tukityöllistämistä huumetaustaisille nuorille aikuisille.

YAD toimii valtakunnallisesti, toimipisteet sijaitsevat Jyväskylässä ja Tampereella. Yhdistyksellä on myös nuorten kansalaistoimintaa toteuttavia paikallistiimejä muutamalla muulla paikkakunnalla.

2. TOIMINTAMUOTOJEN JÄSENTELY

3. PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2022

1. Vapaaehtoisten määrään, osallisuuteen ja jaksamiseen panostaminen.
2. YAD kannanottojen ja mielipiteiden näkyväksi tekeminen.
3. Kokemusasiantuntijatoiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen vastaamaan paremmin huumeita käyttäviä nuoria kohtaavien ammattilaisten tarpeita.

4. VAPAAEHTOISTIIMIT

YAD:n vapaaehtoistoiminnot on järjestetty tiimien muotoon. Jokaisessa tiimissä määritellään toiminnan tavoite ja tarkoitus, sisällöt, ohjauksen vaiheet sekä dokumentoinnin ja arvioinnin muodot. Tiimit ovat valtakunnallisia ja niiden toimintaa ohjaavat YAD:n työntekijät. Vuonna 2022 YAD:ssa toimii viisi tiimiä: infopiste- ja festaritiimi, kokemusasiantuntijatiimi, paikallistoiminnan tiimi, verkkovapaaehtoistyön tiimi sekä viestintätiimi.

Vapaaehtoisten motivointia ja sitoutumista sekä osallisuutta yhdistyksen kehittämiseen toteutetaan muun muassa tiimipäivillä. Tiimipäiville osallistuu yhdistyksen tiimeistä valikoidut aktiiviset vapaaehtoiset ja vastuuhenkilöt. Syksyllä järjestettävät tiimipäivät ovat kunkin tiimin omia ja painottuvat koulutukselliseen puoleen ja yhteiseen kehittämiseen. Kevään tiimipäivillä suunnataan opinto- ja palkintomatkalta Eurooppaan.

Kunkin tiimin toimintaan on omat koulutuksensa. Osallistuakseen YAD:n koulutuksiin ei tarvitse kuulua tiimeihin tai olla YAD:n jäsen. Erityisesti *Kättä pidempää - päihdekasvatuksen menetelmäkoulutus* ja puhekesiottoon paneutuva *Meidän pitäisi puhua* -koulutus ovat myös muuten aiheesta kiinnostuneille suunnattuja ja soveltuvat hyvin nuorten parissa työskenteleville aikuisille. Kaikista YAD:n koulutuksista saa todistuksen ja osaamisen tunnustamista jatketaan digitaalisten osaamismerkkien avulla.

4.1 Infopiste- ja festaritiimi

YAD:n infopiste on keskusteleva, tietoa ja materiaaleja tarjoava ehkäisevän huumetyön kohtaamispaikka, mikä kiertää nuorten tapahtumia ympäri Suomen. Nuorilta nuorille vertaisvaikuttajuus ja vuorovaikutus ovat infopistetoimintamme kantavia elementtejä. Infopiste- ja festaritiimi koostuu 13–29 vuotiaista vapaaehtoisista, jotka haluavat lisätä huumeisiin liittyvää tietoa monipuolisista näkökulmista liikelle lähtien sekä lisätä näkökulmien myötä tietoisempaa pohdintaa päihdeaiheista ja -asenteista keskustellen muiden ihmisten kanssa infopisteillä.

Toiminnan elementtien myötä vapaaehtoiset nuoret ja nuoret aikuiset oppivat sekä vahvistavat sosioemotionaalisia taitojaan, kuten tunteiden tunnistamista, empatian tuntemista ja näyttämistä, hyvien ihmissuhteiden rakentamista, ryhmässä toimimista, henkilökohtaisten tai yhteisten tavoitteiden asettamista ja saavuttamista sekä vastuuntuntoisten päätösten tekemistä.

Infopisteellä työskentelee 4–8 koulutettua vapaaehtoista tapahtuman ajan. Tämä edellyttää viikonlopun mittaisen YAD:n infopistekoulutuksen käymistä. Vuoden 2022 koulutuksessa pidetään onlinekoulutusta muutaman illan verran sekä viimeisenä osiona järjestetään kohtaamisviikonloppu, jonka aikana harjoitellaan festarityön menetelmiä kasvokkain sekä tutustutaan uusiin sekä konkarivapaaehtoiisiin. Infopisteellä käytännön järjestelyistä vastaa infopistevastaava, joka on yleensä konkarivapaaehtoinen. Infopistevastaavat käyvät vastaavakoulutuksen ja osallistuvat myös pisteidensä ennakkosuunnitteluun ja valmisteluihin. Vastaavan apuna festari- ja infopistetyön tiimimanuaalia käytetään jäsentämään ohjausta ja ylläpitämään toiminnan laatua myös vuonna 2022. Peruskoulutusten lisäksi syventävänä koulutuksena on mahdollisuus osallistua Kättä pidempää -koulutukseen sekä TONI-koulutuksen YAD:n kalenterivuoden aikana.

Syksyisin infopistetyötä tehneille vapaaehtoisille järjestetään kiitoksena purkuviikonloppu, millä tuetaan vapaaehtoisten jaksamista ja lisätään ympäri Suomen toimivien vapaaehtoisten yhteisöllisyyttä. Festaritoiminnan laajuutta, sisältöjä, vapaaehtoisten hyvinvointia ja festarityössä solmittuja kontakteja seurataan sosiaalisen tilinpidon keinoin. Lisäksi festarivapaaehtoiset kirjoittavat festariblogia sekä luovat some-sisältöä tekemästään työstä.

Vuonna 2022 tavoitteena on kouluttaa infopistetiimiin 20 uutta vapaaehtoista ja osallistua noin 15 valtakunnalliseen tapahtumaan ja kohdata näissä 2500 nuorta. Tavoitteena on löytää lisää nuorten alakulttuureille suunnattuja tapahtumia, useampia tapahtumia kesäfestareiden ulkopuolelta sekä tapahtumia musiikkigenren ulkopuolelta.

4.2 Kokemusasiantuntijatiimi

YAD:n kokemusasiantuntijatoimintaa on kehitetty kolmessa hankkeessa: EXPA, EXP2 ja Exp3rt. Niissä kehitettiin kolmea eri toimintamuotoa: Toni-kohtaamiskoulutus sosiaali- ja terveysalojen opiskelijoille ja ammattilaisille, Ränni- päihdekasvatuskokonaisuus nuorille ja kohtaava kokemusasiantuntijuus, jossa kokemusasiantuntijat olivat mukana nuorten aikuisten arjessa, esimerkiksi työpajoilla tai päihde- ja sosiaalityön yksilötapaamisissa. Vuonna 2021 näistä toiminnoista osa siirtyi osaksi perustyötä.

2022 tavoitteena on siirtää näistä toimintamuodoista Toni- ja Ränni -koulutukset osaksi perustyötä ja selvittää yksilötapaamisten jatkamisen mahdollisuuksia. Kokemusasiantuntijoiden tavoitteena on kohdata sata nuorta ja sata nuoria kohtaavaa ammattilaista tai sellaiseksi opiskelevaa. Lisäksi tavoitteena on kohdata viisi yksilöasiakasta.

4.3 Paikallistoiminnan tiimi

YAD:n paikallistoiminta edustaa nuorten vapaata kansalaistoimintaa ehkäisevässä huumetyössä. Toiminta rakentuu pitkälti paikallisista lähtökohdista sekä paikallisista toimijoista käsin. Paikallistoiminta on linkki alueen nuorille päihteettömään toimintaan ja muihin YAD:n toimintoihin. Paikallistoiminta mahdollistaa päihteettömän ajanvieton ja paikallisiin tapahtumiin osallistumisen, joiden kautta nuorten on helppo löytää toimintaan mukaan. Paikallistiimejä perustetaan nuorilta tai paikkakunnalta nousseesta aloitteesta lähtien YAD:n työntekijöiden opastuksella.

Paikallistoimintaan osallistuvien vapaaehtoisten on mahdollista kouluttautua, kasvattaa osaamistaan ja saada tietoa YAD:n koulutuksissa. Lisäksi paikallistoiminnasta vastuussa oleville vapaaehtoisille eli tiiminvetäjille on tarjolla henkilökohtaista ohjausta toiminnan suunnitteluun työntekijöiden toimesta. Ohjauksen tukena toimivat paikallistoiminnan opas ja tiimin ohjausmalli. Arviointia ja paikallistyön dokumentointia varten kootaan sosiaalinen tilinpito vuosittain.

Vuoden 2022 tavoitteena on tukea ja ylläpitää jo olemassa olevia paikkakuntia sekä tarjota uusille paikkakunnille nuorisotyössä toimiville YAD:n paikallistiimin perustamista työkaluksi omaan ehkäisevään huumetyöhön. Tavoitteena on kehittää paikallistiimin toimintaa vapaaehtoisten kanssa sekä tätä kautta laajentaa toimintaa kahden paikkakunnan verran. Tavoitteena on, että paikallistiimeissä toimii 30 aktiivista vapaaehtoista. Olemassa olevien sekä uusien paikallistiimien apuna on kaksi työkalua: kaksipäiväinen Paikallistiimin Kickstart -koulutus sekä kymmenen tapaamiskerran toimintapaletti. Vuoden 2018 aikana kehitetty Paikkarin pikaopas paikkariavastaaville toimii myös hyvänä tukena toiminnassa. Tavoitteena on helpottaa paikallistiimitoiminnan käynnistämistä ja paikkakunnan oman näköisen toiminnan muodon löytämistä entisestään. Vuonna 2022 paikallistiimit järjestävät vähintään yhden leirin jäsenilleen.

4.4 Verkkovapaaehtoistyön tiimi

YAD Street Team on ruohonjuuritasolla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa, jonka tavoitteena on vaikuttaa nuorten huumeasenteisiin vertaisvaikuttamisen keinoin, sekä levittää tietoa YAD:sta ja tuoda esille YAD:n edustamia arvoja ja asenteita.

Street Teamin toiminta on verkon kautta ohjattua kansalaistoimintaa, johon voi osallistua anonyymisti silloin kun itselle sopii, paikkakunnasta riippumatta. Nettisivuilta poimitaan halutut tehtävät ja tilataan tarvittaessa materiaali. Tehtävän suoritettuaan ja raportoituaan tiimiläinen saa pisteet, joita keräämällä voi hankkia erilaisia valitsemiaan Street Team -aiheisia palkintoja.

Tehtävät edistävät huumeviestintää ja ehkäisevää työtä ja tekevät yhdistystä tunnetuksi. Toiminta on samalla matalan kynnyksen kansalais- ja vapaaehtoistoimintaa eritoten YAD:n nuorimmille vapaaehtoisille. Street Team tarjoaa myös erillisen Kamaa somessa -verkkokoulutuksen, jonka tavoitteena on lisätä nuorten medialukutaitoa ja vahvistaa heidän omaa päihteetöntä identiteettiään.

Street Teamin toimintaa ohjataan pääsääntöisesti Street Teamin omien nettisivujen ja sähköpostin kautta. Lisäksi Street Teamin kannalta olennaisia työkaluja ja toimintaympäristöjä ovat WhatsApp, Snapchat, Discord, Instagram, Facebook sekä YouTube.

Toiminnan kohderyhmänä ovat paitsi toimintaan osallistuvat vapaaehtoiset, myös heidän vertaisverkostonsa. Lisäksi toiminnassa otetaan erityisryhmänä huomioon käyttötaustaiset nuoret ja Street Teamin merkitys heille päihteettömänä viiteryhmänä.

Street Teamin toiminnassa panostetaan nuorten osallisuuteen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Arvioinnin pohjana toimii Street Teamille luotu sosiaalinen tilinpito. Vuoden tavoitteena on, että Street Teamissä on 400 aktiivista nuorta, jotka suorittavat 1800 tehtävää ja he toimivat kaikissa Suomen maakunnissa.

5. TUKITOIMINTA

YAD tarjoaa tukea omaa päihteiden käyttöönsä pohtiville ja päihderiippuvuudesta toipuville nuorille. He voivat tilanteensa ja voimavarojensa mukaan osallistua yhdistyksen vapaaehtoistoimintoihin ja ottaa vähitellen lisää vastuuta. Tärkeää on mahdollistaa heidän oman kokemuksensa ja taustan kääntäminen vahvuudeksi ja myönteiseksi resurssiksi, jota voi hyödyntää ehkäisevässä työssä, vaikuttamistoiminnassa tai vertaistuen lähteenä.

YAD:n yhteisö pyrkii olemaan kannustusta ja tukea tarjoava yhteisö, jossa voi löytää päihteettömiä ajanvietteitä, kavereita sekä saada ohjausta ja neuvontaa. Yhteisön tuki, osallisuuden tunne ja ryhmään kuulumisen ovat tärkeitä elementtejä toipumisen ja oman päihteiden käytön pohdinnan tukena.

Vuonna 2022 YAD:n tukitoiminnan muotoja yhteisön jäsenilleen antaman tuen lisäksi ovat tukityöllistäminen ja kokemusasiantuntijuus sekä tukileiri- ja retkitoiminta.

5.1 Tukityöllistäminen

YAD tarjoaa työharjoittelu-, työelämävalmennus- tai kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuuksia nuorille aikuisille. Tavoitteena on tarjota työllistys- tai harjoittelujakso vähintään neljälle nuorelle vuosittain. YAD tarjoaa yhdyskuntapalveluspaikkoja nuorille aikuisille, joiden rikoksiin on liittynyt päihteiden käyttöä. Yhdyskuntapalveluksen kautta nuoren toivotaan saavan tukea päihteistä irrottautumiseen sekä uusia näkökulmia ja välineitä käsitellä päihde- ja huumeekysymyksiä osallisuuden ja toiminnan kautta.

5.3 Tukileiri- ja retkitoiminta

Vuonna 2022 on tavoitteena järjestää yksi tukileiri, joka voidaan toteuttaa yhteistyössä esimerkiksi KRIS ry:n ja SPARTAK ry:n kanssa.

Tämän lisäksi paikallistiimit järjestävät vähintään yhden yhteisen leirin/retken. YAD:n leiritoiminnan tavoitteena on lisätä vapaaehtoisten osallisuutta ja tukea vapaaehtoisten hyvinvointia.

6. VIESTINTÄ

Tavoitteena vuonna 2022 on toteuttaa viestintää nuorilta nuorille -periaatteella ja innostaa uusia nuorten kohderyhmiä mukaan toimintaan. Nuorten osallisuutta vaikuttamisviestintään vahvistetaan Vaikuta! -illoissa, joita järjestetään nuorten kiinnostuksen mukaan niillä paikkakunnilla, joissa YAD:lla on paikallistoimintaa.

YAD:n työntekijöiden käytössä on vuonna 2019 laadittu ”Viestintä YAD:ssa” -opas, joka sisältää ohjeita viestinnän toteuttamiseen käytännössä. Opas antaa vinkkejä koulutus- ja tapahtumaviestintään, sosiaalisen median hyödyntämiseen, verkkoviestintään, kriisiviestintään sekä vapaaehtoisten osallistamiseen viestinnässä. Opasta päivitetään ja täydennetään.

6.1 Sisäinen viestintä

Jäsenlehti Yadilainen ilmestyy edellisvuosien tapaan 4 kertaa vuodessa. Sähköinen uutiskirje Yaddikti (6 krt/v) on tilattavissa YAD:n sivuilta. Vapaaehtoisviestintää erityisesti sosiaalisessa mediassa toteutetaan nuorilta nuorille -periaatteella.

Työyhteisön sisäistä viestintää toteutetaan sähköisten projektinhallintatyökalujen avulla. Viestintää palvelevat myös työraportit, sähköiset viikkopalaverit, työyhteisön tapaamiset sekä google-työkalut.

Vuonna 2020 perustettu YAD:n Discord-palvelin toimii vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteisenä verkkokohtaamispaikkana, jossa on mahdollisuus päivittäiseen yhteydenpitoon.

6.2 Ulkoinen viestintä ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

YAD:n tärkeintä vaikuttamistyötä on tiedostavuuden lisääminen huumeekysymyksissä. Vuonna 2022 YAD ylläpitää omalta osaltaan keskustelua huumausaineiden käytön rangaistavuudesta luopumiseen liittyen. YAD pyrkii tuomaan päihdepoliittiseen keskusteluun monipuolisia näkökulmia ja erityisesti nuorten oman äänen. YAD jatkaa työtään vastuullisen päihdeviestinnän edistämiseksi. Vastuullisella päihdeviestinnällä tarkoitetaan mm. sitä, ettei viestillä tahattomasti tai tahallisesti vahvisteta haitallisia stereotypioita esimerkiksi marginalisoivilla tai leimaavilla sanavalinnoilla.

Vuosittain toistuvia kampanjoita ja teemaviikkoja, joihin YAD osallistuu, ovat YAD:n oma 419-kannabiskampanja (www.yad.fi/419), kansainvälinen Overdose Awareness Day, kesäkuinen Tukea, ei tuomioita -kampanja, Nuorisotyön viikko sekä Ehkäisevän päihdetyön viikko.

Medianäkyvyyteen ja kampanjoiden suunnitteluun panostetaan ja tiedotteita julkaistaan aktiivisesti. Yhteistyöverkoston uutiskirjeitä hyödynnetään ammattilaisille suunnatussa viestinnässä.

6.3 Materiaalit ja aineistot

Yhdistyksen keskeiseksi toiminnaksi on muodostunut ajantasaisen ja nuoria puhuttelevan info- ja asennemateriaalin tuottaminen päihteistä. Vuonna 2022 materiaaleja ajanmukaistetaan ja päivitetään tarvittaessa. Materiaalien saavutettavuuteen ja eri kohderyhmiin kiinnitetään huomiota. Asennemateriaalia tuotetaan kampanjoiden, ilmenevien trendien sekä nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Info- ja esitemateriaalia voi tilata yhdistykseltä ehkäisevän päihdetyön tarkoituksiin. YAD:n valikoimaan kuuluu neljä erilaista päihdekasvatusmenetelmää, joita markkinoidaan nuorten kanssa toimiville.

6.4 Verkkosivut ja sosiaalinen media

Vuonna 2022 YAD ylläpitää neljää eri verkkosivustoa: www.yad.fi, www.yad.fi/streetteam, www.kannabis.eu ja www.huumebiisit.fi.

Pääsivuston (www.yad.fi) kautta julkaistaan toiminnan, ajankohtaisten uutisaiheiden sekä tapahtumien ja osallistumismahdollisuuksia. Huumausainekohtainen tieto on sivuilla omana osionaan (www.huumeet.fi). Huumausainekohtaista tietoa kehitetään vahvemmin nuorille suunnatuksi esimerkiksi UKK / kysymyksiä kautta.

YAD:lla on käytössään kolme työntekijöiden ja vapaaehtoisten ylläpitämää blogia: Kiinnostaako huumeet? -blogi (www.kiinnostaakohuumeet.fi) osana pääsivustoa, festariblogi (www.yadinfopisteilla.wordpress.com) ja Street Teamin blogi (www.yad.fi/streetteam). Blogisivujen kautta ylläpidetään ajantasaista keskustelua ja tuodaan esiin näkökulmia ehkäisevään huumetyöhön. Blogit toimivat myös toiminnan laadullisen raportoinnin ja dokumentoinnin muotona.

YAD:n viestintää sosiaalisessa mediassa toteutetaan kohderyhmät huomioiden. Nuorten suosimissa kanavissa (YouTube, Instagram, TikTok) sisältöä tuotetaan nuorilta nuorille -periaatteella. Twitter-viestintä kohdennetaan erityisesti päihde- ja nuorisualan ammattilaisille. Facebookia hyödynnetään huumeisiin liittyvän tiedostavuuden lisäämiseen, kannanottoihin ja koulutus- ja tapahtumamainontaan sekä nuorille että ammattilaisille. WhatsAppia käytetään pienempien vapaaehtoisryhmien ja paikallistiimien jäsenten väliseen sisäiseen viestintään.

Vuonna 2020 perustetulla YAD:n Discord-palvelimella järjestetään nuorille avoin chatti kerran viikossa, sekä pidetään yhteyttä vapaaehtoisten ja työntekijöiden sekä uusien toiminnasta kiinnostuneiden kanssa.

7. KEHITTÄMIS- JA ASiantuntijatoiminta

YAD:n kehittämis- ja asiantuntijatoimintaan kuuluu erillisillä hankerahoituksilla kustannettavat projektit, joiden tavoitteena on kokeilla ja kehittää erilaisia päihdetyöhön sopivia toimintamalleja sekä asiantuntijatoiminta, jonka puitteissa järjestön työntekijät ja toisinaan vapaaehtoisetkin järjestävät koulutuksia nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille tai päihdetyön ammattilaisille. YAD:n työntekijät toimivat aktiivisesti useissa valtakunnallisissa ja paikallisissa päihdetyön verkostoissa. Järjestön sisäiseen kehittämiseen liittyy toiminnan seuranta- ja arviointimallit.

7.1 Kehittämisprojektit

Vuonna 2022 jatkavia projekteja on yksi eli Erasmus+ rahoitteinen VIDA Vital Information for Drugs Awareness. Lisäksi YAD on ollut pilotoimassa ja kehittämässä matalankynnyksen Walk in -terapiaa 16–30-vuotaille nuorille yhdessä Tampereen seurakuntien ja Kirkkohallituksen kanssa. Walk in -terapian tavoitteena on lisätä nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä mielenterveys- ja päihdeongelmien kehittymistä. Walk in ei kilpaile pidempien hoitomuotojen kanssa, vaan tarjoaa nopeaa matalan kynnyksen tukea. Palvelun pilotointi aloitettiin syksyllä 2021 ja pilotointia jatketaan kevääseen 2022. Pilotoinnista saatua kokemusta ja palautetta jaetaan avoimesti www.kukaaneijaayksin.fi -sivustolla sekä Kirkkohallituksen kokoamassa verkostossa, jotta Walk in -terapiaa saadaan tarjolle myös muualle Suomeen.

Täysin uutena, 2022 alkavana hankkeena, on haettu kolmivuotista Hamppupelto-hanketta STEA:lta. Lisäksi on haettu STEA:lta Paikka auki II -avustusta nuoren palkkaamiseksi Tampereen toimistolle.

7.1.1 VIDA Vital information for drugs awareness

YAD on mukana kahden vuoden VIDA Vital Information for Drugs Awareness – Erasmus+ kumppanuushankkeessa 2020–2022, jossa luodaan kansainvälisesti ehkäisevän päihdetyön menetelmiä. Menetelmät luodaan yhteistyössä projektin kumppanimaiden Irlannin, Hollannin, Tšekin, Portugalin sekä Suomen kanssa. Tavoitteena on lisätä ihmisten huometietoisuutta verkossa jaettavien interaktiivisten infograafien avulla. Markkinointimateriaalina toimivat esimerkiksi vuorovaikutteiset posterit, joiden QR-koodeissa on linkkejä videoihin, kyselyihin sekä pakuhuonepeleihin. Materiaalin tarkoituksena on lisätä nuorten tietoa huumeista ja niiden riskeistä ja vaikutuksista. Lopullinen materiaali käännetään viidelle eri maan kielelle portugaliksi, hollanniksi, englanniksi, tšekiksi sekä suomeksi. Lisäksi hankkeen tavoitteena on kouluttaa paikallisia nuorisotyöntekijöitä sekä nuoria vertaisohjaajia menetelmän käyttöön. Hankkeen päätösseminaari järjestetään 2022 Jyväskylässä.

7.1.2 Hamppupelto

YAD pilotoi vuonna 2021 Tampereen kaupungin nuorisotakuuavustuksella kannabista käyttäville nuorille suunnattua palvelua, jossa tarjottiin ohjausta, neuvontaa, ratkaisukeskeistä lyhytterapiaa ja vertaistoimintaa. Toiminnan tavoitteena oli ehkäistä kannabiksen käytöstä aiheutuvia haittoja ja vähentää kannabiksen käyttöä. Vuosille 2022–2024 on haettu STEA:lta kehittämishanketta tämän toimintamuodon kehittämiseen.

7.2 Verkostoyhteistyö, koulutus- ja konsultaatiotoiminta

Yhdistyksen työntekijät osallistuvat paikallisiin ja valtakunnallisiin yhteistyöverkostoihin ja -ryhmiin sekä eri hankkeiden ohjausryhmiin. Valtakunnallisen vaikuttamisyhteistyön keskeisiä foorumeita ovat ehkäisevän päihdetyön järjestöjen valtakunnallinen verkosto sekä sen alainen huumetyöryhmä. Street Team -toiminnan myötä YAD on liittynyt myös Nusuvefoon (Nuorille suunnatun verkkotyön foorumi). Yhteistyötä tehdään kuntien ja alan järjestöjen kanssa erityisesti toimistopaikkakunnilla. Yhteistyössä panostetaan siihen, että se edistää yhdistyksen tavoitteiden toteutumista ja on linjassa YAD:n toimintamuotoihin, ideologiaan ja strategiaan.

YAD:n työntekijät ja koulutetut vapaaehtoiset kouluttavat ja pitävät puheenvuoroja seminaareissa ja alan koulutuspäivillä. Osa YAD:n järjestämistä koulutuksista on suunnattu nuorisotyön ja ehkäisevän päihdetyön ammattilaisille. Yhdistykseltä voi myös tilata päihdekasvatuksen menetelmäkoulutusta sekä muuta räätälöityä koulutusta. Yhdistyksen työntekijät neuvovat ja ohjaavat päihdekasvatuksen ja päihdeteemapäivien toteutuksessa. YAD on kehittänyt neljä päihdekasvatusmenetelmää (*Oma asia?*, *Väitteitä päihteistä*, *Addiktiokortit* sekä *Mielikuvani päihteistä*) sekä Ehyt ry:n kanssa tehdyssä kannabishankkeessa laajan kirjon menetelmiä kannabiksen puheeksi ottoon ja käytön arvioimiseen. Näiden menetelmien koulutusta ja levitystä jatketaan vuonna 2022. Tavoitteena on järjestää viisi kannabiskoulutusta, joihin osallistuu 100 ammattilaista ja kolme Kättä pidempää -koulutusta, joihin osallistuu 50 ammattilaista.

7.3 Toiminnan seuranta ja arviointi

Tiimiohjausmallin myötä dokumentoinnin ja seurannan muodot kirjataan ja rakennetaan sisään jokaiseen tiimiin. Tämä edesauttaa arviointia varten tarvittavan datan keruuta ja käsittelyä sekä toiminnan arviointia. Kustakin YAD:n tiimistä tehdään vuosittain sosiaalinen tilinpito. Sosiaalisen tilinpidon menetelmin pystytään tuomaan esiin toiminnan laadullisia ulottuvuuksia ja merkityksiä.

Työntekijät seuraavat ja arvioivat työnsä etenemistä työraporteissa 6 krt/v. Lisäksi hallitus ja työyhteisö kokoontuvat suunnittelemaan ja arvioimaan työn tuloksia 2 krt/v.

8. RESURSSIT

8.1 Vapaaehtoiset

Yhdistyksessä toimivat vapaaehtoiset ovat 13–35-vuotiaita nuoria ja nuoria aikuisia. YAD:n keskeinen voimavara ja vahvuus on nuorilta nuorille suuntautuva asenteisiin vaikuttaminen. Liittyessään YAD:hen nuori ottaa samalla kantaa huumeettoman elämän puolesta. Vapaaehtoisena voi toimia, vaikka ei olisi yhdistyksen varsinainen jäsen ja päinvastoin. Tiimijäsenyydet ja erilaisten nettiyhteisöjen jäsenyydet ovat tulleet voimakkaasti perinteisen jäsenmaksujäsenyyden rinnalle.

Vapaaehtoiset ovat mukana eri syistä, jotkut aatteen ja mielekkään toiminnan vuoksi, toiset riippuvuustautansa johdosta, osa yhdistää YAD:n toimintaa opintoihinsa. Vapaaehtoisten rekrytoiminen on entistä haastavampaa ja YAD pyrkiikin tiimiohjauksen keinoin tarjoamaan monipuolisesti erilaisia vapaaehtoistehtäviä aina anonyymistä matalan kynnyksen osallistumisesta vastuullisempiin tehtäviin.

Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksia vahvistetaan entisestään tarjoamalla heille mahdollisuutta kouluttautua YAD:n päihdekasvatusmallien kouluttajiksi ja lisätä sen kautta ehkäisevän työn osaamista omalla lähiseudullaan.

8.2 Hallitus

Yhdistyksen hallitus koostuu 4–8 yhdistyksen jäsenestä. Tavoitteena on muodostaa hallitus järjestöä tuntevista ja sen toimintoihin osallistuneista, mutta myös alan ammatillisista osaajista. YAD:n hallitus on aidosti jäsenhallitus ja jäsenkentän ääni kuuluu hallituksen toiminnan kautta. Vuodesta 2016 lähtien jokaiselle hallituksen jäsenelle on kirjattu ”työtehtävät” jokaisessa YAD:n tiimissä sekä työntekijä, jonka työraportit hänen tulee lukea ja kommentoida. Tämä on lisännyt työyhteisön ja hallituksen yhteistyötä.

8.3 Työntekijät

Tavoitteena on, että yhdistyksessä työskentelee vuoden 2022 aikana yhdeksän työntekijää ja yksi oppisopimustyöntekijä. Vakituksena henkilöstönä yhdistyksessä toimii toiminnanjohtaja, järjestötiedottaja, kaksi ehkäisevän huumetyön suunnittelijaa, verkkovapaaehtoistyön suunnittelija sekä järjestösihteeri. Hamppupelto-hankkeeseen on haettu kahta työntekijää ja lisäksi rahoitusta yhden nuoren palkkaamiseksi Paikka auki II -rahoituksella.

Varsinaisten työntekijöiden lisäksi yhdistys tukityöllistää mahdollisuuksien mukaan huumetaustan omaavia kuntoutuvia nuoria aikuisia sekä omia nuoria vapaaehtoisia. Alan harjoittelijoita ja opiskelijoita otetaan mahdollisuuksien mukaan.

8.4 Toiminnan rahoitus

8.4.1 Julkinen rahoitus

Toiminnan päärahoittajana toimii Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA. Lisäksi järjestö saa rahoitusta Erasmus+ -ohjelmasta. Paikallistiimien kotikunnat tukevat usein paikallista toimintaa, merkittäviä avustukset ovat toimistopaikkakunnilla.

Valtakunnallinen yhdistys ei suoraan rahoita paikallistiimien toimintaa, vaan panostus on ennen kaikkea toimintapuitteiden, tapahtumien ja koulutusten järjestämistä, materiaalipalvelua sekä muuta työntekijöiden ohjaus- ja työpanosta. Paikallistiimit saavat kuitenkin 25 % alueensa jäsenmaksuista ja uudet paikallistiimit voivat hakea pientä starttirahaa toimintaansa valtakunnalliselta yhdistykseltä.

8.4.2 Myyntitoiminta ja varainhankinta

YAD myy tuottamaansa logo-, tieto- ja päihdekasvatusmateriaalia toimintansa tueksi ja aatemaailmansa levittämiseksi. Tällaisia tuotteita ovat muun muassa yhdistyksessä kehitetyt päihdekasvatuksen menetelmäkortit, joiden avulla nuorten ja nuorten aikuisten kanssa työskentelevät voivat ohjata erilaisia keskustelevia päihdekasvatuksellisia harjoituksia. YAD:n tuottamia Kannabis Mythbuster -esitteitä (suomeksi ja ruotsiksi) myydään omakustannehintaan. Materiaalimyynnillä ei pyritä tuottoihin, vaan pikemmin kattamaan painatus-, hankinta- ja suunnittelukuluja.

Ulkoistetusta varainhankinnasta päätetään tapauskohtaisesti toimintavuosi kerrallaan. Vuonna 2022 toimitaan varainhankkijan (Jokr-2000 Oy) kanssa seinäkalenterin ja päihdekasvatusvihkosen myymiseksi yhdistyksen tukijoille. Yksityiset henkilöt tai yritykset voivat lahjoittaa varoja yhdistykselle, tätä varten yhdistyksellä on keräyslupa.